

**Työsuojelun viranomaisvalvonta ja maatilojen työturvallisuudessa
huomioitavia asioita
Maatalousyrittäjä työnantajana –päivä
Nivala 17.11.2020
Tarkastaja Seppo Halttu**

PSAVI, työsuojelun vastuualue

- Valvoo, että työ toimialueen työpaikoilla on turvallista, terveellistä ja reilua
- Valvottavana noin 28 000 työpaikkaa
- Noin 220 000 työllistä
- Työntekijöitä 50
- Tarkastajia 32
- Valtakunnallisen viestinnän henkilöstöä 7
- Kuuluu Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon
- Työsuojelun toimintaa ohjaa STM
 - VM työnantaja- ja henkilöstöpolitiikka

Työsuojeluviranomaisen tehtävät

- Työsuojeluvalvonta
- Neuvonta asioissa, joita valvomme
- Vakavien työtapaturmien tutkinta ja ehkäisy
- Ammattitautien ehkäisy
- Asiantuntijaviranomaisena työrikostapausten esitutkinnassa ja oikeuskäsittelyssä
- Markkinavalvonta
- Tilaajavastuulain valvonta (ESAVI)

Aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket
Regional State Administrative Agency

Työsuojeluviranomainen neuvoa ja ohjaa

- Laintulkinnallista neuvontaa
- Tavoittemme on tukea työntekijöitä ja työnantajia, jotta he pystyvät ratkaisemaan asiat itse työpaikalla
- Verkkopalvelu www.tyosuojelu.fi
- Puhelinneuvonta arkisin klo 9 -15 p. 0295 016 620

Valvonnan tunnuslukuja (Pohjois-Suomi)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tarkastukset	3262	3312	3266	3388	3207	2887
Toimintaohjeet työnantajille	8169	8075	9386	8873	7212	7195
Kehotukset työnantajille	1425	1376	1528	1572	1325	1547
Käyttökiellot	13	4	7	15	10	4
Kuulemiset	154	160	226	254	208	100
Velvoittavat päätökset	59	66	100	104	129	71
Lausunnot syyttäjälle	52	43	57	49		52
Tutkitut työtapaturmat	73	74	82	80	82	65

- Maatalouslomittajan työnantajana kunta -> vastaa maatalouslomittajan työturvallisuudesta
- Maatalousyrittäjä on myös itse vastuussa siitä, että tila on turvallinen työpaikka lomittajalle, kun hän tulee tilalle töihin (työolot, kemikaalit, työkoneet ym.)
- Kuntatyönantajan edustajalla on velvollisuus tarkistaa maatilan työolosuhteet säännöllisin väliajoin, jos käytät paikallisyksikön lomituspalveluja.
Paikallisyksikön työnjohtaja saattaa käydä tilallasi lomituksen aikana myös lomittajaa tapaamassa.

- Tilakäynnillä sovitaan mm. työtehtävistä, käytettävistä kemikaaleista, koneista ja laitteista
- Jos maatalousyrittäjä ei halua paikallisyksikön edustajan käyvän tilalla tai jos tilan olosuhteet eivät täytä työturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia, paikallisyksikkö ei voi järjestää lomituspalveluja
- Maatalousyrittäjällä on mahdollisuus siirtyä itse järjestettävään lomitukseen, jolloin yrittäjä itse vastaa työnantajavelvoitteista

- Huolehtimisvelvollisuus
- Jatkuva tarkkailu
- Työsuojelun toimintaohjelma
- Vaarojen tunnistaminen ja arviointi
- Asiantuntijoiden käyttö
- Suunnitelmallisuus
- Seuranta
- Työturvallisuuden huomioon ottaminen organisaation kaikessa toiminnassa
- Opetus ja ohjeet
- Yhteistoiminta

Työtaturmat alkutuotantoaloilla

AVI	SATTUMISVUOSI									YHT
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
ESAVI	294	251	307	259	246	264	256	275	256	2408
LSAVI	220	212	252	244	256	225	204	220	229	2062
ISAVI	373	388	415	405	350	400	352	323	359	3365
LSSAVI	432	444	463	478	415	436	372	401	411	3852
PSAVI	257	248	257	266	300	239	211	232	224	2234
YHT	1576	1543	1694	1652	1567	1564	1395	1451	1479	13921

Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus, kaikki ilmoitetut tapaturmat, työtaturmatilasto, poiminta 14.10.2020

Työtapaturman vakavuus alkutuotantoaloilla (koko maa)

VAKA- VUUS	SATTUMISVUOSI									YHT
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
kuollut	2	0	1	2	1	0	3	2	0	11
180+ tai eläke	19	28	35	27	26	17	16	15	13	196
91-180 pv	33	27	28	31	36	33	26	24	18	256
31-90 pv	130	124	131	131	112	98	90	100	119	1035
15-30 pv	140	130	150	120	125	122	106	108	110	1111
7-14 pv	276	231	283	259	241	237	197	181	176	2081
4-6 pv	175	183	197	209	167	150	124	145	123	1473
0-3 pv	803	822	875	874	863	907	836	881	921	7782
YHT	1578	1545	1700	1653	1571	1564	1398	1456	1480	13945

Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus, kaikki ilmoitetut tapaturmat,
työtapaturmatilasto, poiminta 14.10.2020

Työtapaturmasta aiheutuneen vamman laatu alkutuotantoaloilla (koko maa) 2010-2018

Vamman laatu	Kpl
Haavat, pinnalliset vammat	5850
Sijoiltaanmenot, nyrjähdykset	4432
Tärähdykset, sisäiset vammat	1738
Luunmurtumat	1137
Myrkytykset	n. 100
Erittäin vakavat raajavammat	n. 60

Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus, kaikki ilmoitetut tapaturmat,
työtapaturmatilasto, poiminta 14.10.2020

Työtapaturman aiheuttajia (poikkeama) alkutuotantoaloilla (koko maa) 2010-2018

Tapaturman aiheuttaja	Kpl
Kaatuminen, putoaminen, liukastuminen	3686
Terävään esineeseen törmääminen	2117
Työvälineen, eläimen hallinnan menettäminen	1430
Äkillinen fyysinen kuormittuminen	1318
Tapaturman aiheuttajan putoaminen, rikkoutuminen	1302
Haitallinen kemikaali	953
Sähkötapaturma, tulipalo, räjähdys	47

Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus, kaikki ilmoitetut tapaturmat,
työtapaturmatilasto, poiminta 14.10.2020

Kemikaaliturvallisuus, työnantajan velvoitteita

- Tee kirjallinen luettelo työpaikalla käytettävistä kemikaaleista ja varmista samalla, että kaikki kemikaalit ovat käyttötarkoitukseensa turvallisia
- Varmista, että työpaikalla on ajantasaiset käyttöturvallisuustiedotteet ja mahdolliset altistumisskenaariot kemikaaliriskien tunnustamiseksi
- Varmista, että tiedotteet ja skenaariot sisältävät kaikki työpaikan kemikaalien käyttötilanteet
- Selvitä, käytetäänkö työpaikalla vaarallisia tai erityistä huolta aiheuttavia (SVHC) aineita (esim. syöpä- ja perimävaarallinen aine) taikka aineita, joilla on herkistäviä ominaisuuksia; nämä on pyrittävä korvaamaan vähemmän vaarallisella aineella
- Muista päivittää riskinarviointi aina kun hankit uusia kemikaaleja tai tiedot päivittyvät
- Varmista, että jokaiseen vaarallista ainetta sisältävään astiaan (esim. altaat, varastosäiliöt, putkistot, pullot) on merkitty tuotteen nimi ja asianmukaiset merkinnät vaaraominaisuuksista.
- Huolehdi, että työntekijät on perehdytetty kemikaalien turvalliseen käyttöön.

- Työnantajana vastaat siitä, että työpaikalla työntekijän käyttöön annettava työväline on käyttötarkoituksessa turvallinen, säännösten mukainen ja sopiva suoritettavaan työhön ja työolosuhteisiin
- Varmista, että kone on asennettu oikein, lisäksi varmista koneen toimintakunto ennen käyttöönottoa
- Selvitä ja arvioi koneiden ja laitteiden turvallisuus järjestelmällisesti. Koneiden turvallisuus on arvioitava myös tuotannon ja työmenetelmien muutosten yhteydessä.
- Selvityksessä huomioi erityisesti koneella tehtävä työ ja erilaiset käyttöolosuhteet; millaisia vaaroja ja haittoja aiheutuu:
 - työvälineestä ja sen liikkuvista osista,
 - ulkoisesta rakenteesta
 - fysikaalisista ja kemiallisista ominaisuuksista
 - automaattisista toiminnoista
 - sähköstä.

- Ohjeista työntekijöitä riskien poistamiseen ja vähentämiseen
- Sinulla on velvollisuus estää viallisen tai käytössä vaarallisen koneen käyttäminen
- Anna opetusta ja ohjausta ainakin seuraavissa asioissa:
 - oikea ja turvallinen käyttö
 - koneen oikeat asetukset, käyttöönotto, tarvittaessa korjaaminen ja kunnossapito
- Varmista, että työntekijä osaa noudattaa annettuja ohjeita. Työnantaja huolehtii myös siitä, että konetta käytetään koneen valmistajan tarkoittamassa käytössä ja olosuhteissa.
- Varmista, että koneiden ja työvälineiden käyttö- ja huolto-ohjeet ovat työntekijöiden saatavilla
- Varmista koneen toimintakunto valmistajan antamien tai muiden ohjeiden mukaisesti
- Huolehdi koko koneen käyttöiän sen kunnosta säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla sekä varmistamalla ohjausjärjestelmien ja turvalaitteiden virheetön toiminta
- Sinulla tulee olla käytettävien koneiden osalta järjestelmä, jossa kuvataan miten työpaikalla käytettävät työvälineet pidetään turvallisessa kunnossa
- Vastaat työnantajana, että koneelle tarvittavat käyttöönotto- ja määräaikaistarkastukset sekä perusteellinen tarkastuksen tehdään. Tällaisia tarkastuksia saa tehdä vain hyväksytty asiantuntija tai asiantuntijayhteisö.

Työsuojeluvalvonnassa havaittua:

- Työterveyshuollon työpaikkaselvitys
- Kemikaaliluettelo ja käyttöturvallisuustiedotteet
- Traktorin ulosottoakselin suojus
- Kuljettimien nielujen suojus

Lisätietoa työsuojeluasioista

- www.tyosuojelu.fi
 - Valtakunnallinen työsuojelun puhelinneuvonta
 - Työsuhdeasiat
 - Häirintä, syrjintä ja psykososiaalinen kuormitus
 - Rakennusalan työympäristöasiat
 - Työympäristöasiat eli fyysiseen työturvallisuuteen liittyvät asiat
- > p. 0295 016 620**